

Sammandrag från föredrag hållet av K. G. Roos vid Scand-LAS symposium i Köpenhamn, 18-19/4 1977

I detta föredrag framlade K. G. Roos några viktiga och intressanta synpunkter att beakta vid användningen av kaniner som försöksdjur. Det kan vara av intresse att förmedla några av dessa till Scand-LAS NYT's läsare.

Eftersom kaninen är ett djurslag som används mycket inom forskningen är det viktigt att känna till vissa basdata, så att man väljer rätt ras och storlek.

I många fall köper man djur efter vikt, vilket kan få negativa följder. Djurets vikt säger många gånger mycket lite om djurets ålder och exempelvis är det önskvärt att djur, som skall användas i samband med vissa operativa försök, bör vara vuxna.

En faktor som ofta ej beaktas tillräckligt, men som är av stor betydelse, är storleken på buren som kaninen skall vistas i. De djurburar som används vid olika institutioner är i vissa fall så pass små, ytmässigt sett, att de ej skulle få användas för större kainer än de med en slutvikt av ca 3 kg.

I detta sammanhang hänvisas till Lantbrukstyrelsens föreskrifter för storleken på kaninburar.

Av intresse är att nämna det idag, enbart i Skandinavien, förekommer 40 olika erkända renavlade kaninraser samt att det inom varje ras förekommer olika färgvarianter.

Vikterna varierar från dvärgkaninen, ca 1 kg, upp till den största rasen, Belgisk Jätte, som ofta väger omkring 10 kg som fullvuxen.

Varje ras är stabiliserad inom sitt viktområde med en viktsdifferens

på i stort sett 10–15 % av slutvikten. I de flesta fall kan man ej helt förlita sig till färgen på djuret, om man ej är kännare därav, då en och samma färg förekommer i 3–4 viktgrupper. Man kan med andra ord finna en fullvuxen 3 kg-kanin i en viss färg ena gången medan samma färgvariant med samma vikt vid annat tillfälle kan vara ett ungdjur på 3 månader.

En kanin med en slutvikt av 3 kg är tex helt utvuxen vid 7 månaders ålder, medan jätterasen ej är helt utvuxen förrän vid 11 månaders ålder.

Vid korsningar mellan olika raser blir slutvikterna mycket spridda. Ungefär 50 % får en neutraliserande slutvikt i förhållande till vikten på föräldrarna, medan resterande 50 % kan vara mycket sprida i vikt. Av intresse kan vara att nämna att det förekommer kaniner med olika hårslag nämligen normalhår, som förekommer hos de vanligast använda kaninerna, korthår, som finns hos exempelvis Rexras och långhår hos Angora och Fuchsraser.

Beträffande öronform förekommer det kaniner med upprättstående öron, vilket är det vanligast förekommande, men även raser med hängöron, sk Wädurskaniner eller Loops.

De senare förekommer i minst 3–4

olika varianter och längden mellan öronspetsarna kan variera från 20 till 85 cm.

Beträffande raser kan nämnas att den mest kända torde vara den sk New Zealand White som vuxen vägen ca 4.2-4.5 kg.

I Norden har vi den Vita Lantkaninen som väger lika mycket och i stort sett ser lika ut.

En annan känd ras är den sk Holländska kaninen (Dutch eller Beltkanin), vars storlek kan variera något men i allmänhet ligger slutvikten på ca 3 kg.

Vidare förekommer Chinchilla-kaniner, så kallade pga färgen.

Slutligen skal nämnas lämplig litteratur där man kan läsa om olika rasers egenskaper.

Danmark: Danmarks Kaninavlerforening, Uglebrovej 6, Valby, DK-3200 Helsingør. Tel: (03) 11 56 99.

Norge: Norges Kaninavl forbund, N-2770 Jaren. Tel: Gran 9256.

Sverige: Sveriges Kaninavelsförningars Riksförbund, Sjöbolid, Pl 181, S-510 13 Björketorp.
Tel: 0320-60 23 0.

LÆSERBREVE

Efter Ib Knudsens indlæg at dømme i sidste nr. af Scand-LAS Nyt er der tilsyneladende for tiden en krise i Scand-LAS. Det er muligt, det er rigtigt; det er lidt svært at bedømme nu, men indlægget rører ved nogle problemer, som jeg finder det rigtigt at diskutere. Som et bidrag vil jeg gerne offentliggøre følgende betragtninger fra april 1977, som hidtil kun har været rundsendt til bestyrelsen, hvor det på nuværende tidspunkt ikke har givet anledning til særlige initiativer.

Ved afslutning af årsmødet 1977 i København diskuterede deltagerne til slut emner for kommende årsmøder. Her er nogle forslag, der dog ikke er prioriterede.

- 1) Focusering på dyrearter (kanin, marsvin, krybdyr, padde, fisk), som traditionelt ikke er genstand for særlig interesse på laboratoriemøder.
- 2) Primater, herunder oprettelse af en organisation i Skandinavien, der kan stå for en bedre udnyt-

telse af primater og primatorgauer.

- 3) Nyt om fodring, bl. a. af primater.
- 4) Steriliseringsproblematik. - Er det i denne energikrisetid muligt at slække på kravene til sterilitet, og kan man anvende metoder, der ikke er så energikrævende som autoklavering.
- 5) Parasitter hos forsøgsdyr, Anthelmintica til forsøgsdyr. Hvilken indflydelse har de på forsøg?
- 6) Biohazards i forsøgsdyrstalde. Mikrobielle, strålingsfare etc.
- 7) Mere tid til diskussion og til »short communications«. Generalforsamlingen skal holdes på et bedre tidspunkt af mødet, og der skal afsættes rigelig tid til diskussion af foreningens forhold.

Hvem deltog iøvrigt i årsmødet? Jeg har prøvet at gøre det op p.g.a. tilmeldingslisterne i flg. tabel: